

HAFTALIK PETROL FİYATLARI ANALİZİ (Haziran 2020 – 1. Hafta)

TESPAM Küresel Piyasalar ve Petrol Fiyatları Analiz Ekibi

Petrol fiyatlarını genel anlamda etkileyen dört ana konu başlığı bulunmaktadır. Bunlar:

1. Arz – Talep Dengeleri

- (Yeni keşifler, stok durumları, sondaj sayıları, üretim ve/veya kesinti kararları, uzun vadeli kontratlar)

2. Ekonomik Trendler

- (Dolar Paritesi, Alternatif Yatırım İmkânları, Satın alma gücü)

3. Kısa Vadeli Riskler

- (Algılar, Siyasi Gerginlikler, Terör, Güvenlik Sorunları, Doğal afetler, Olağan Dışı Etmenler)

4. Black Oil Market

Çin’de başlayan ve bütün dünyada neredeyse hayatı durma noktasına getiren Korona virüsünün talep düşüşü üzerindeki etkisi devam ediyor. OPEC koalisyonu nisan ayında yaptığı son toplantıda, düşen taleple beraber, arz fazlasının fiyatları daha da aşağı çekmesini önlemek için 1 Mayıs-30 Haziran döneminde toplam petrol üretimini günlük 9,7 milyon varil azaltma kararı almıştı.

Haftanın başında OPEC koalisyonunun kesintileri uzatma ihtimaline rağmen silahsız bir siyahi Amerikalının polis tarafından gözaltına alınırken öldürülmesi ile ABD’nin birçok kentinde tetiklenen şiddet gösterilerinin, dünyanın en büyük ekonomisinde talep görünümünü kötüleştirilmesi ve korona virüs salgınında ikinci dalga endişelerini artırmasıyla fiyatlar düştü. Öte yandan Çin’de talep, pandemi öncesi seviyesinin %90’ına ulaşmış durumda. Dolayısıyla Çin’in küresel talebin eski hale dönmesine liderlik ettiğini söyleyebiliriz. Dünyanın en büyük iki ekonomisi ve petrol tüketicisi olan ABD ile Çin arasındaki gerginlik ise küresel petrol talebi ve fiyatlar üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturmaya devam ediyor. Hafta ortasında da OPEC + koalisyonunun üretim kısıntılarına uyum konusunda uzun süredir devam eden anlaşmazlığı petrol fiyatlarını negatif yönde etkiledi.

Diğer yandan ABD’de petrol sondaj kule sayısının düşmesi, petrol üretimindeki azalma, işsizlik oranının -beklenenin aksine- gerilemesi, ekonominin beklenenden hızlı bir şekilde toparlandığına, bunun da talebi artışa götüreceğine dair umut veriyor.

OPEC+ küresel stok hacimlerini üretim kesintileriyle azaltmayı ve bu kesintileri en azından yaz boyunca sürdürmeyi (bitiş tarihi olan 30 hazirandan 1 eylüle kadar) umuyor. Bu gelişme fiyatların yükselmesine bir hayli katkıda bulundu. Haziranın ikinci haftası, 9 ve 10 Haziran, yapılması beklenen telekonferanslardan önce yapılan görüşmede Rusya ve Suudi Arabistan üretim kısıntılarının 1 ay daha uzatılması konusunda anlaşmaya vardı. Ancak bu uzatma, daha önce kısıntılara uymayan diğer

üyelerin (Irak, Nijerya) meydana getirdiği farkı kapatmak için, daha fazla kesintiye gitmesi şartına bağlandı.

Bu gelişmelerin sonrasında WTI petrol fiyatları 39,55 \$/varil, Brent petrol fiyatı ise 42,30 \$/varil bandında setretmeye devam ediyor

Grafik 1: Brent Fiyatları (Kaynak: <https://tr.investing.com/commodities/brent-oil>)

Bu hafta yaşanan başlıca gelişmeler ve petrol fiyatlarına etkileri aşağıdaki tabloda kısaca incelenmiştir.

Olay	Etki Yönü	Etki Oranı	Etmen #
Çin'de hayatın normale dönmesi neticesinde talep yeniden 13 milyon varil/gün seviyelerine yaklaştı.	↑	Az	1,3
OPEC ++ kesinti kararların uygulanması petrol fiyatları üzerinde olumlu etki oluşturmaya devam ediyor.	↑	Az	1
Korona virüsünün ABD, Avrupa ve diğer ülkelerdeki hızlı yayılımı ile düşen tüketim toparlanma sürecine rağmen normale dönemedi.	↓	ÇOK!	1,3
Çin ve diğer ülkelerde etkisi azalan korona virüsünün tekrar yayılma ihtimali piyasaları tedirgin etmeye devam ediyor.	↓	Az	1,3
Dünyanın en büyük iki ekonomisi ABD ve Çin arasındaki ilişkilerin kötüleşmeye devam etmesi ile birlikte, Çinli havayolu şirketlerinin ABD'ye yolcu uçuşlarını askıya alındı. Bu gelişmeler ekonomik toparlanmayı daha karmaşık hale getiriyor.	↓	Az	3
ABD ticari ham petrol stokları 2,1 milyon varil (yüzde 0,4) düşüşle 532,3 milyon varile geriledi.	↑	Az	1,3
ABD'de petrol sondaj kule sayısı 16 adet düşerek 206 oldu.	↑	Az	1,3

Suudi Arabistan ile Rusya, mayıs ve haziran ayları için uygulanma kararı alınan üretim kısıntısının temmuz sonuna kadar uzatılması konusunda bir ön anlaşmaya vardılar.	↑	Çok	1
Mayıs ve haziran ayları için uygulanma kararı alınan üretim kısıntılarına en az uyum sağlayan Irak, kesintilerin uzatılmasına katkı sağlayacağına dair vaat verdi.	↑	Çok	1
ABD petrol üretimi 1,9 milyon varil/gün azalarak, 11,2 milyon varil/gün oldu.	↑	Az	1
Silahlı bir siyahi Amerikalının polis tarafından gözaltına alınırken öldürülmesi ile ABD'nin birçok kentinde tetiklenen şiddet gösterilerinin dünyanın en büyük ekonomisinde talep görünümünü kötüleştirmekle birlikte korona virüs salgınında ikinci dalga endişelerini artırıyor.	↓	Az	3
ABD işsizlik oranı, Mayıs ayında, %20'lik artış beklentisinin aksine, yüzde 13,3'e geriledi. Rakamlar ekonominin beklenenden hızlı bir şekilde toparlandığına, bunun da talebi artışa götüreceğine dair umut veriyor.	↑	Az	
Rusya Enerji Bakanı Aleksandr Novak'ın gelecek ay küresel petrol piyasasında 5-6 milyon varil petrol arz açığı oluşacağı yönündeki açıklamaları kesinti kararlarına ilişkin soru işaretlerini güçlendiriyor.	↓	Az	3